

19. december 2008
hjo/J.nr. 08.01.0012-02

Miljøstyrelsen
joaff@mst.dk

Hørings svar vedr. 1. del af den nationale affaldsstrategi

affald danmark har modtaget høringsudkast til 1. del af den nationale affaldsstrategi 2009 – 12 og har følgende kommentarer.

Affaldsstrategien indeholder regeringens overordnede affaldsmål for perioden, en strategi for henkastet affald og overvejelser vedr. forbrændingskapacitet. Resten af affaldsstrategien udsendes i 2009 i en del 2 og del 3, der omhandler hhv. affaldssektorens organisering og udmøntningen affaldsrammedirektivet.

Vi ser frem til den lovede dialog med affaldssektorens parter om netop 2. og 3. del af affaldsstrategien.

Del 2 og 3 bør tænkes sammen – og snart

affald danmark anbefaler, at strategiens del 2 og 3 udarbejdes sammen, ligesom vi har anbefalet, at implementeringen af den nuværende politiske aftale om affaldssektorens organisering sker sammen med den politiske aftales fase 2, som netop skal baseres på det nye affaldsrammedirektiv.

affald danmark er bekymret for formuleringen om, at såfremt, der er taget politisk stilling til mulighederne for at effektivisere forbrændingssektoren og regulere import og eksport af affald til forbrænding, vil disse forhold også være indeholdt i de kommende strategier. Det kunne opfattes, som et signal om, at den politiske aftales fase 2 ikke er politisk prioriteret.

Vi håber ikke det er tilfældet, men at man i stedet allerede nu igangsætter de politiske forhandlinger – således at der snarest kan komme klarhed over hele affaldssektorens fremtid.

Regeringens affaldsmål

affald danmark kan kun tilslutte sig den overordnede affaldspolitik, som har tre ben:

- Ressourcepolitik
- Klimapolitik
- Beskyttelse af miljø og sundhed.

Som beskrevet i teksten er genanvendelse fortsat højest prioriteret – både af hensyn til beskyttelse af ressourcer og fordi genanvendelse i de fleste tilfælde også medfører en bedre klimaeffekt end deponering og forbrænding.

Derfor kan det undre, at der ikke lægges op til øgede ambitioner vedr. genanvendelse og reduktion i deponering. Den hidtidige strategis genanvendelsesmål på 65% fastholdes, skønt genanvendelsen i 2006 var oppe på 70%. Målet for deponering nedsættes fra 8 til 6%, hvilket er allerede opnået i 2006.

Vi er klar over, at bygge- og anlægssektoren har en stor andel i denne genanvendelse, og at det kan ændres med den aktuelt oplevede nedgang i byggebranchen. Men dette argument nævnes ikke. I stedet signaleres med de fastholdte mål, at regeringen slet ingen ambitioner har på dette område – til trods for at teknologiudviklingen kan give mulighed for både øget genanvendelse og mindre deponering – f.eks. for store affaldsfraktioner som shredderaffald og vindmøllevinger.

Teknologiudvikling

De fastholdte mål understøtter heller ikke hensigten, om at sætte mere fokus på teknologiudviklingen i affaldsstrategiens del 2.

affald danmark anbefaler, at der sættes mere fokus på udvikling af nye miljøeffektive teknologier, og gør samtidig opmærksom på, at det kræver mere opbakning af de centrale myndigheder, end erfaringen har vist indtil nu.

For to af de affaldstyper, som affaldsstrategien foreslår fokus på: røggasaffald og imprægneret affald, er mange års udviklingsarbejde nu stoppet og ressourcerne spildt – primært fordi det ikke er lykkedes at få en stillingtagen fra Miljøstyrelsen om de udviklede metoder. Man må håbe af nye udviklingsprojekter for f.eks. shredderaffald får en mere aktiv opbakning.

Henkastet affald

Som nævnt i strategien er henkastet affald primært et æstetisk miljøproblem, der begrundes i, at danskerne oplever det henkastede affald som et stort problem.

affald danmark vil gerne være med til at sætte mere fokus på henkastet affald og har da også besluttet at blive støttemedlem i den nævnte organisation "Hold Danmark Rent".

Det er ikke en af vores medlemmers kerneaktiviteter. Vestforbrænding arbejder dog med flere initiativer til holdningsbearbejdning i relation til borgernes og virksomhedernes håndtering af affald, som selskabet gerne vil bidrage med erfaring og viden fra. Desuden har Vestforbrændings forbrugertjeneste udviklet undervisningsforløb til børn og unge, og disse erfaringer vil Vestforbrænding også gerne bidrage med i forhold til landsdækkende kampagner.

Kapacitetsplan for affaldsforbrænding

I strategiudkastet foretages en vurdering af den eksisterende og planlagte forbrændingskapacitet. Det vurderes, at der med de ansøgninger, der pt. ligger hos Energistyrelsen om yderligere forbrændingskapacitet, vil være tilstrækkelig kapacitet til at behandle de fremtidige affaldsmængder frem til 2016 – ekskl. de ansøgte mængder til medforbrænding.

Men det er svært at forholde sig til en kapacitetsplanlægning, der baseres på ansøgninger, der jo som nævnt ikke behandlet. Vi ved pt. ikke hvordan Energestyrelsen vil behandle de enkelte ansøgninger – ej heller ansøgningen om medforbrænding.

Helt konkret foreslås i strategien følgende sigtelinie for 2012:

- forbrændingskapaciteten skal tilpasses de danske affaldsmængder
- sikre bedst mulig energiudnyttelse og størst mulig CO₂ fortrængning
- regional selvforsyning af forbrændingskapacitet

Tilpasning af forbrændingskapacitet

Som beskrevet i strategiudkastet, vil utilstrækkelig forbrændingskapacitet medføre, at forbrændingsegnet affald skal oplagres i kortere eller længere tid. Det medfører risiko for nedbrydning af affaldet med klimabelastning og tabt energiindhold til følge. Man kunne tilføje, at mellemlagring også kan udgøre en sikkerhedsrisiko (selvantændelse), og at det er samfundsøkonomisk dyrt at mellemlagre.

Der er store udsving i de danske affaldsmængder, hvilket de seneste 4-5 år har tydeliggjort. Det tages der ikke højde for med den anvendte affaldsprognose på gennemsnitligt 1,3% stigning om året. Det er vigtigt at medregne en reservekapacitet på f.eks. 10% til kraftige stigninger i affaldsmængden, hvis man skal undgå periodevise behov for mellemlagring af forbrændingsegnet affald.

Samtidig er *affald danmark* ikke enig i regeringens bekymring for eventuel ledig reservekapacitet i perioder. Der argumenteres bl.a. med, at uudnyttet ledig kapacitet ikke er samfundsøkonomisk eller driftsøkonomisk rentabel. Her må det dog bemærkes, at ansvaret for anlæggenes driftsøkonomi ligger hos dem, der investerer i forbrændingsanlæg – ikke hos de centrale myndigheder.

Derudover åbner affaldsrammedirektivet for import af affald til ledig forbrændingskapacitet – altså kapacitet der ikke udnyttes til dansk affald. Europa mangler kapacitet til energiudnyttelse af affald, og import til de danske anlæg vil ikke blot være en samfunds- og driftsøkonomisk fordel, men også øge den vedvarende energi i Danmark og samtidig reducere negativ klimapåvirkning fra deponering i de andre lande.

CO₂ fortrængning og regional selvforsyning

Der er desuden en direkte modsætning mellem ønsket om størst mulig CO₂ fortrængning og regional selvforsyning af forbrændingskapacitet. Hvis energiudnyttelse af affald skal ske optimalt i forhold til CO₂ fortrængning, er det ikke logisk samtidig at kræve at de nævnte 6 regioner i Danmark skal have præcis den nødvendige kapacitet til det affald, der opstår i den enkelte region.

De nævnte regioner er heller ikke naturlige oplande for affaldet, der i dag ofte kører på tværs af regionerne til de anlæg, som de enkelte kommuner har aftaler med. Og endelig kan medforbrænding slet ikke indpasses i et sådant regionalt selvforsyningsprincip.

Med det netop vedtagne affaldsrammedirektiv åbnes det indre marked i EU for forbrænding af erhvervsaffald – sådan som det allerede er tilfældet for

medforbrænding. *affald danmark* mener, at man med implementeringen af affaldsrammedirektivet i Danmark bør tage den naturlige konsekvens, at konkurrenceudsætte erhvervsaffald til forbrænding – ikke blot i forhold til resten af EU men også inden for landets grænser.

affald danmark vil derfor anbefale, at regeringen med denne affaldsstrategi 2009-2012 opgiver gamle tanker om regional tilpasning af forbrændingskapacitet og i stedet begynder den nødvendige forberedelse af konkurrenceudsættelse af erhvervsaffald til forbrænding.

Med venlig hilsen

Hanne Johnsen